

Lögn att det etiska rådet var oenigt när jag blev friad från forskningsfusk

Christopher Gillberg

Jag kräver att ledningen för Sahlgrenska akademien nu, sent omsider, omgående tar sitt ansvar och ger mig just den fulla upprättelse som jag enligt SUHF:s regelverk har rätt till, skriver Christopher Gillberg i detta brev, som han i fredags, den 15 april, ställde till ledningen för Sahlgrenska akademien.

För tre år sedan blev docent Peder Rasmussen och jag, av bisarra skäl, anmälda för forskningsfusk av två tätt samarbetande personer. Vid tidpunkten för anmälan hade dessa personer redan, under två års tid, bedrivit en hätsk medial kampanj med syfte att skada mig. Den ene medlemmen i den samverkande duon är en tidigare ungdomsvän till mig och min familj och den andra en person som samarbetar med scientologerna. Anklagelserna var, enligt vad professor emeritus Ingemar Kjellmer skrev i *Dagens Medicin* nr 25-32/02, vanhedrande, inte för docent Rasmussen eller mig utan för anmälaren.

Ett - och endast ett - svenskt regelverk existerar för utredning av anmäld misstanke om forskningsfusk (utfärdat av SUHF, Sveriges universitets- och högskoleförbund).

SUHF:s riktlinjer: Det finns vidare anledning framhålla att fakulteten vid sin utredning bör vara uppmärksam på de fall där anmälan framstår som helt obefogad och där det kan finnas skäl för misstanke att anmälan gjorts i syfte att skada. Även mot sådana beteenden finns det anledning att ingripa från de ledningsansvariga. Det kan anmärkas att det under vissa omständigheter kan bli aktuellt med straffansvar för förtal för den som obefogat sprider uppgifter om en person som är ägnade att utsätta honom för andras missaktning.

Det tog sammanlagt elva månader för Göteborgs universitet att utreda anklagelserna. Docent Rasmussen och jag friades av preses och rektor vid Göteborgs universitet helt i enlighet med SUHF:s regelverk. I regelverket används just beteckningen friande om ingen misstanke framkommit om fusk. Ett enigt etiskt råd - som efter remiss från rektor anlåtats av preses vid Sahlgrenska akademien/medicinska fakulteten - konstaterade i sina utlåtanden att misstanke om fusk inte kunnat styrkas.

Enligt SUHF:s regelverk ska friandet ges den offentlighet som krävs för att upprätta den anklagades heder.

SUHF:s riktlinjer: När det skett en utredning om vetenskaplig ohederlighet bör resultatet under alla omständigheter aktivt offentliggöras av lärosätet. Har utredningen vilat på fakulteten, bör det också ankomma på den att offentliggöra sitt avgörande av saken.

...Om det vid utredningen inte framkommit belägg för att ohederlighet förekommit, är det med hänsyn till den ifrågasatta forskaren av vikt att denne får den upprättelse som ett friande beslut innebär. Dessutom har lärosätet även i sådant fall ett intresse av att klargöra att en ordentlig utredning skett. ... Samtidigt är det av vikt att utredningen sker snabbt.

När nu de före detta medlemmarna i Etiska rådet går ut i *Dagens Medicin* nr 15/05 och ljuger om historiken i det aktuella ärendet kan jag inte tåga still. Etiska rådet påstås ha varit oenigt i sitt friande. Detta är lögn. Den enda oenighet som redovisats gällde att en av de fyra medlemmarna i rådet, min närmaste chef, Birgitta Strandvik, i ett av ärendena, rekommenderade fortsatt oberoende granskning av Vetenskapsrådet (där hon själv ännu en gång skulle ha fått ärendet på sitt bord). Skälet hon angav var dock alls inte misstanke om fusk, utan att ärendet fått stor uppmärksamhet i media (genom den inledningsvis nämnda förtalskampanjen, min kommentar). Etiska rådet rekommenderade dock att ärendet skulle lämnas utan åtgärd (liktydigt med friande enligt SUHF:s definition).

Jag vill i sammanhanget påpeka den mycket graverande omständigheten att Birgitta Strandvik var jävig, dels för att hon är min närmaste chef och dessutom på grund av en allmänt känd, långvarig och svår konflikt mellan henne och mig. Strandvik anmälde dock inte jäv. Att hon nu, två år efter friandet, i *Dagens Medicin*, driver sin vendetta mot mig vidare, i nära relation med Ove Lundgren, gör naturligtvis inte saken bättre. Hennes under-låtenhet att anmäla jäv i ett ärende av denna dignitet torde vara att betrakta som tjänstefel. Strandvik och Lundgren hävdar för övrigt att Gillberg inte friats. Vad hände, enligt detta par, med de andra, de som planerade och genomförde studien? Vad hände med Bengt Hagberg, Olle Hansson, Max Frisk, K-G Stukat, Peder Rasmussen, Eva Waldenström, Bertil Svenson, Göran Horneman, Gunilla Carlström, Jörgen Groth, Carina Gillberg, Lars Hellgren, Andriette Bågenholm, Ingela Enerskog, Gunilla Campenhausen och Birgitta Melander? Är de friade från misstanke om fusk?

SUHF:s riktlinjer: Ledningsorganen vid ett lärosäte har givetvis alltid att i sin handläggning iakttaga kraven på ett objektiva och för den enskilde rättssäkert förfarande, innan slutlig ställning tas i ett ärende, men det finns särskild anledning att inskräpa det när det gäller avgöranden i frågor av det slag som här behandlas.

Jag kräver att ledningen för Sahlgrenska akademien nu, sent omsider, omgående tar sitt ansvar och ger mig just den fulla upprättelse som jag enligt SUHF:s regelverk har rätt till.

Dagens Medicin, 2005-04-20, sida 4